

Bronnenkaart

7 dimensies van ouderbetrokkenheid

Wat?

Deze zeven dimensies werden ontwikkeld in opdracht van de vzw Schoolopbouwwerk Brussel, die later het model van Samaey en Vettenburg herwerkte tot een reflectie-instrument dat de school kan gebruiken voor het in beeld brengen, analyseren en aanpakken van een ouderbeleid op school. Later werd dit reflectie-instrument verfijnd door het Kruispunt Migratie-Integratie.

Het uitgangspunt is dat door werk te maken van een krachtige samenwerking tussen ouder en school het leren van het kind positief beïnvloed wordt.

Voor wie?

Het instrument is bedoeld voor iedereen die werk wil maken van een krachtige samenwerking tussen ouder en school. Het kan ingezet worden op verschillende onderwijsniveaus.

Waarom?

Dit instrument wil een andere kijk op ouderbetrokkenheid aanbieden: wie werk wil maken van ouderbetrokkenheid moet niet alleen werken aan de kant van de ouders maar ook aan de kant van de school. Verder wil het instrument scholen, brugfiguren, schoolopbouwwerkers prikkelen om een beleid uit te tekenen dat inzet op zeven dimensies. Werk maken van een verhoogde betrokkenheid van ouders op onderwijs betekent dan dat je verder kijkt dan enkel het gedrag van ouders. Je moet ook inzetten op de kennis, de overtuigingen, de competenties, de gevoelens en de overwegingen van ouders om zich al dan niet in te zetten voor het onderwijs van hun kinderen.

Hoe?

Het werkkader zoals het Kruispunt Migratie-Integratie heeft ontwikkeld, vertrekt vanuit een analyse van de situatie. Deze analyse gebeurt aan de hand van 7 dimensies en in beide richtingen.

Een samenvatting van de reflectievragen bij elke dimensie vinden we in De Mets (2013)

<p>1. Hoe krijg je een beeld van de betrokkenheid van de ouders op de school? Zicht krijgen op de betrokkenheid van ouders op de school van hun kind doen we aan de hand van zeven dimensies. We gaan na hoe ouders 'scoren' op die dimensies.</p>	<p>2. Hoe krijg je een beeld van de betrokkenheid van de school op de ouders? In welke mate is de school betrokken op de ouders? Om daarop een zicht te krijgen, passen we het oorspronkelijke model van de 'dimensies van ouderbetrokkenheid' ook toe op de school.</p>
<p>Kennisdimensie: wat weet de ouder over onderwijs, studierichting, de school, de klas van zijn kind? Kent de ouder de kanalen om meer te weten te komen over het onderwijs, de studierichting, de school, de klas van zijn kind?</p>	<p>Kennisdimensie: wat weet de school/de leerkracht over de ouders van hun leerlingen? En tegelijk: kent de school al dan niet de kanalen om meer te weten te komen over de ouders van zijn leerlingen?</p>
<p>Emotionele dimensie: welke gevoelens overheersen bij de ouders in de relatie tot de school, het onderwijs in het algemeen?</p>	<p>Emotionele dimensie: welke gevoelens overheersen bij de school/de leerkracht in de relatie met de ouders?</p>
<p>Rationele dimensie: welke kosten-batenanalyse maken ouders om zich al dan niet in te zetten voor de school, de schoolloopbaan van hun kind? Ouders gaan na wat het hen 'opbrengt' en wat het hen 'kost'.</p>	<p>Rationele dimensie: welke kosten-batenanalyse maakt de school om zich al dan niet in te zetten voor alle ouders van hun leerlingen? De school gaat na wat het haar 'opbrengt' en wat het haar 'kost'.</p>
<p>Overtuigingsdimensie: is de ouder ervan overtuigd dat hij een rol kan spelen in de schoolloopbaan van zijn kind?</p>	<p>Overtuigingsdimensie: is de school ervan overtuigd dat ze een rol te spelen heeft in het vormgeven van een krachtige samenwerking tussen ouder en school?</p>
<p>Competentiedimensie: voelt/is de ouder (zich) competent om een rol op te nemen in de schoolloopbaan van zijn kind?</p>	<p>Competentiedimensie: voelt/is de school (zich) competent om te werken aan een krachtige samenwerking tussen ouder en school?</p>
<p>Gedragsdimensie: hoe zet de ouder zijn betrokkenheid om in concreet waarneembaar gedrag?</p>	<p>Gedragsdimensie: wat doet de school/de leerkracht concreet om ouders te betrekken bij de schoolloopbaan van hun kind?</p>
<p>Tijdsdimensie: hoeveel tijd besteedt de ouder aan bepaalde zaken? Deze dimensie wordt samen met de gedragsdimensie bekeken. De gedragsdimensie stelt de vraag naar hoe de ouder zijn betrokkenheid omzet in waarneembaar gedrag, de tijdsdimensie vraagt naar de tijd die de ouder daaraan besteedt.</p>	<p>Tijdsdimensie: hoeveel tijd besteedt de school/de leerkracht aan het werken aan een goede samenwerking tussen ouders en school? Deze dimensie wordt samen met de gedragsdimensie bekeken. De gedragsdimensie vraagt hoe de school/de leerkracht haar/zijn betrokkenheid omzet in waarneembaar gedrag. De tijdsdimensie stelt de vraag naar de tijd die de school/de leerkracht daaraan besteedt</p>
<p>Samenvatting van het reflectie-instrument ontwikkeld op basis van de zeven dimensies van Samaey en Vettenburg (2007) uit De Mets (2013)</p>	

Praktisch

- Thema Ouderbetrokkenheid op de site van het Kruispunt M-I:
<http://www.kruispuntmi.be/thema.aspx?id=12240>
- Het Werkkader ‘Naar een krachtige samenwerking tussen ouder en school (jan. 2012) is downloadbaar via:
- http://www.kruispuntmi.be/uploadedFiles/VMC/Thema/Onderwijs/Ouderbetrokkenheid/werkkader_ouderbetrokkenheid.pdf
- Verdere referenties:
  - Samaey, S. en Vettenburg, N. (2007). *Eindrapport: Ontwikkeling van een instrument ‘betrokkenheid van ouders bij het onderwijs’*. Onuitgegeven onderzoeksrapport. Universiteit Gent, faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen, vakgroep sociale agogiek.
  - De Mets, J. (2013). *Van eiland naar wij-land. Inspiratiegids voor een goede samenwerking tussen ouders en secundaire scholen*. Drukkerij Verbeke: Gent.